

Bernolák

3/2019

www.bernakovo.sk

ročník XXV

Kultúrne leto

Aké bolo
kultúrne leto?

strana 4 – 5

Janko Lehotský

Hudobná legenda
vystúpi v Bernolákově

strana 6

Kulturák plný Lega

Unikátna výstava
v kultúrnom dome

strana 13

Zo športu

Príbeh úspešnej
gymnastky Dominiky

strana 18 – 19

CIVILNÁ OCHRANA

Civilná ochrana je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znížovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu ustanovenom týmto zákonom chrániť život, zdravie a majetok a utvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas vyhlásenej mimoriadnej situácie.

Zákon NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1994/42/20160701>

Keď zaznie siréna (mimo doby pravidelného preskúšania):

1. hrozí alebo vznikla mimoriadna udalosť
2. podľa tónu signálu a dĺžky jeho trvania zistíte, pred čím vás varuje
3. počúvajte následnú hovorenú informáciu vysielanú rozhlasom, televíziou alebo hlásením obecného (mestského) rozhlasu

Varovné signály na varovanie obyvateľstva sú nasledovné:

- a) **„Všeobecné ohrozenie“** – dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti
- b) **„Ohrozenie vodou“** – šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody

- c) **„Koniec ohrozenia“** – dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania pre koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti

Varovné signály a signál „Koniec ohrozenia“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Hovorená informácia obsahuje:

- a) **deň a hodinu vzniku alebo ukončenia ohrozenia**
- b) **údaje o zdroji ohrozenia**
- c) **údaje o druhu ohrozenia**
- d) **údaje o veľkosti ohrozeného územia**
- e) **základné pokyny na konanie obyvateľstva**

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšavanie sirén:

- elektromotorických je spravidla každý druhý piatok v mesiaci o 12:00 hod
- elektronických sirén je dvakrát ročne, spravidla v júni a decembri

Varovný systém sa nesmie preskúšavať:

- a) v nočných hodinách,
- b) v dňoch pracovného pokoja,
- c) spôsobom, pri ktorom by mohla nastať zámena so skutočným varovaním obyvateľstva

Čo urobiť, keď zaznie siréna (mimo doby pravidelného preskúšania):

1. okamžite sa ukryte

- pri pobyte mimo budovu – vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, prípadne vstúpte do najbližšej budovy a požiadajte majiteľa o dočasné ukrytie (úkrytom môže byť napr. výrobný závod, úrad, kancelária, obchod, verejná budova, súkromný byt, dom a pod.)
- ak sa nachádzate v domácnosti – zhromaždite celú rodinu a byt neopúšťajte
- ak máte deti v školách – nesnažte sa ich vyzdvihnúť, bude o ne po-

starané

- v prípade, že cestujete automobilom a počujete varovný signál – zaparkujte a vyhľadajte úkryt v najbližšej budove; ukrytie neuskutočňujte, keď zaznie varovný signál ohrozenie vodou

2. zatvorte okná a dvere

- vytvorte izolovaný uzavretý priestor – uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkaninami namočenými vo vode s rozpustnými saponátmi, penovou hmotou, tmelom a pod.)
- uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia

3. zapnite rádio alebo televíziu

- sledujte vysielanie rozhlasu a televízie a riadte sa podľa vysielaných pokynov – dozviete sa informácie o tom, čo sa stalo, prečo bola spustená siréna a varovanie obyvateľstva a čo sa bude ďalej robiť
- v prípade výpadku elektrického prúdu využite rádioprijímač na batérie
- telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky, najmä nevolajte čísla tiesňového volania; ťažko sa dovoláte a zbytočne tým komplikujete činnosť záchranárov, ktorí telefónnu sieť prednostne potrebujú

RODINNÁ ŠKOLA

Radi by sme vás touto cestou pozvali na

Deň otvorených dverí
v pripravovanej škole
v Bernolákove, ktorý sa uskutoční dňa
17.09.2019
od 14. hod. do 18. hod.
v priestoroch
na adrese **Kaštieľ 5, Bernolákovo.**

Pripravujeme pre vás školu s rodinnou atmosférou, kde by sme radi vytvorili priestor pre deti, ktoré nebudú schopné sa adaptovať v klasickom školskom systéme, nezvládajú časový alebo výkonový tlak, nie sú schopné učiť sa v riadenom procese, ale budú schopné napredovať a vzdelávať sa pri individuálnejšom prístupe v menšom detskom kolektíve. Budeme sa snažiť vytvárať s deťmi láskavý, rovnocenný a rešpektujúci vzťah, kde pedagóg rešpektuje dieťa ako rovnocenného partnera a dieťa rešpektuje pedagóga. Deti sa prirodzene rady učia, a preto sa budeme snažiť v nich objavovať vnútornú motiváciu, ktorú budeme povzbudzo-

vať a udržiavať. Domáce úlohy budú deti zvládať v škole, a preto sa rodičia môžu po návrate domov naplno venovať spoločným aktivitám. Deti neposudzujeme a nehodnotíme, lebo ony sami seba vedia ohodnotiť, kde boli na začiatku učenia a aký pokrok u seba zaznamenali. Napriek tomu, že každé dieťa je jedinečné, každé z nich má svoje vlastné tempo a záujem o vzdelávanie. Budeme pracovať v menších skupinách s cieľom ich individuálneho rastu, podľa daností každého dieťaťa v súlade so svojím nadaním. Dieťa môže urobiť chybu, pretože je v procese rastu, na chybách sa má možnosť poučiť a v budúcnosti sa im tak má väčšiu šancu vyhnúť. Budeme vytvárať pravidlá, ktoré si v škole odsúhlasíme, ktoré predstavujú dohody, a tieto budeme všetci dodržiavať a rešpektovať. V morálnej rovine sa budeme snažiť o vytváranie osobných vzorov, pracovať na posilňovaní ľudskosti každého jednotlivca a dbať na rozvoj sociálnych zručností s cieľom upevňovania vôľových a morálnych kvalít. Vo výchovno – vzdelávacom procese

budeme používať prvky Montessori pedagogiky, rešpektujúceho prístupu a vysokoefektívneho učenia. V školskom prostredí budeme vytvárať láskyplné a bezpečné prostredie s dôrazom na budovanie zdravej osobnosti dieťaťa, jeho šťastia a tvorivosti. Takáto klíma pozitívne pôsobí na každého zúčastneného, kde výsledkom je spokojnosť rodiča. Deti budeme viesť k spolupráci od útleho veku, nakoľko je to pre život potrebné.

Srdečne Vás pozývame na Deň otvorených dverí a tešíme sa na Vás.

 RODINNÁ ŠKOLA

kontakt: info@rodinnaskola.sk
tel: **0915 952 333**
0948 952 333
0905 253 958

Erik Leitner, zriaďovateľ školy

**POTREBUJETE
DOKUMENTÁCIU
K ŽIADOSTI
O BÚRACIE
POVOLENIE?
VIEM POMÔČŤ.**

TEL.: 0903 243 545

HERBALIFE NOVINKA

KLUB ZDRAVIA Konečne už aj v **IVANKE!**

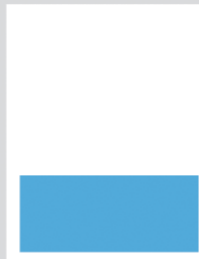

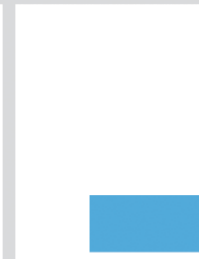
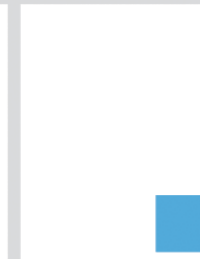

Potrebujete pomôcť
zmeniť stravovacie návyky?

... NIKTO PREDSA NECHCE BYŤ UNAVENÝ A TUČNÝ!

Volajte! 0904 97 27 17 Vičková Michaela

Použite tento leták a získajte bezplatne
analýzu tela v hodnote 15,-
POZOR – počas konzultácie -
ochutnávka ZDRAVÝCH RAŇAJOK

CENNÍK INZERCIE

1/2 šírka 182 × 130 mm	1/3 šírka 182 × 88 mm	1/4 šírka 182 × 65 mm	1/6 šírka 120 × 65 mm	1/12 58 × 65 mm	1/3 výška 58 × 264 mm
					
60 €	40 €	30 €	20 €	10 €	40 €

OTVORENIE KULTÚRNEHO LETA 2019 V BERNOLÁKOVE

V Bernolákove sa už stalo tradíciou, že v lete sa kultúrny život sústreďuje hlavne do exteriérov. Podujatia sa konajú na pódiu pred KD a v posledných rokoch aj v priestoroch zrekonštruovaného Esterházyovského kaštieľa. Maximálna žánrová pestrosť, hudobné programy, detské zábavné podujatia, filmové projekcie i divadelné produkcie, posedenia pri dychovke či hudobno-tanečné podujatia. Otvárací koncert Kultúrneho leta sa vždy stáva kultúrnou udalosťou a preto už tretí rok cyklus podujatí zahajujeme

práve v umelecky inšpiratívnom prostredí átria barokového kaštieľa. Divadelná produkcia opery nie je v Bernolákove všedná záležitosť. Tento rok sa nám podarilo zrealizovať netradičný projekt, uviesť výpravnú barokovú operu Erindo od bratislavského rodáka Johanna Sigismunda Kussera v úprave Jaroslava Meiera a podľa libreta Jely Krčméry Vrteľovej. Réžiu a dramaturgiu projektu si vzal na starosť Roman Bajzík. Hudobné naštudovanie Daniel Simandl, ktorý zároveň aj dirigoval komorný orchester Classica.

Kostýmy navrhla a zrealizovala Liliana Singhofferová s kostýmovým štúdiom Elijana. Na pódiu sa predstavili poslucháči najvyšších ročníkov Konzervatória pod hlavičkou Operné štúdio Konzervatória v Bratislave. Predviedli niekoľko skvelých speváckych výkonov a viacerí presvedčili, že už sú pripravení nastúpiť kariéru operných spevákov. Opera Erindo bola skutočne hodnotnou produkciou vhodnou na zahájenie bohatého Kultúrneho leta v Bernolákove.

PODUJATIA KULTÚRNEHO LETA V BERNOLÁKOVE

Počas tohtoročného horúceho leta sa tradične pred kultúrnym domom konali jednotlivé podujatia Kultúrneho leta 2019. Predstavili sa rôzni účinkujúci rôznych žánrov, premietalo sa i tancovalo na terase Kačabaru, kam sa kvôli nepriaznivému počasiu muselo premiestniť hodové hudobné podujatie. Okrem veľkolepého otvorenia v kaštieli, kde diváci vzhliadli operu Erindo, všetky ostatné podujatia mali skutočne letno-zábavný a relaxačný charakter. Návštevníci si posedeli pri obľúbených nápojoch, podebatovali so susedmi a priateľmi. Pre deti vystúpili detskí zabávači Fifo a Vierka s prázdninovým programom, pre dospelých zahrli kapely Baobab z Česka, funkya kapela X Band či dychová 11 z Ivanky, evergreenový Eleven band, poprocková „klasika“ Stará škola, či vyslovene zábavná skupina Lojzo. Podarilo sa tiež premietnuť film z obľúbených českých oddychových komédií. Kultúrne leto bolo, ako aj v rokoch predchádzajúcich, pestré a bohaté a vyvrcholilo 7.9. tradičným festivalom folk & country hudby Čekliským echom.

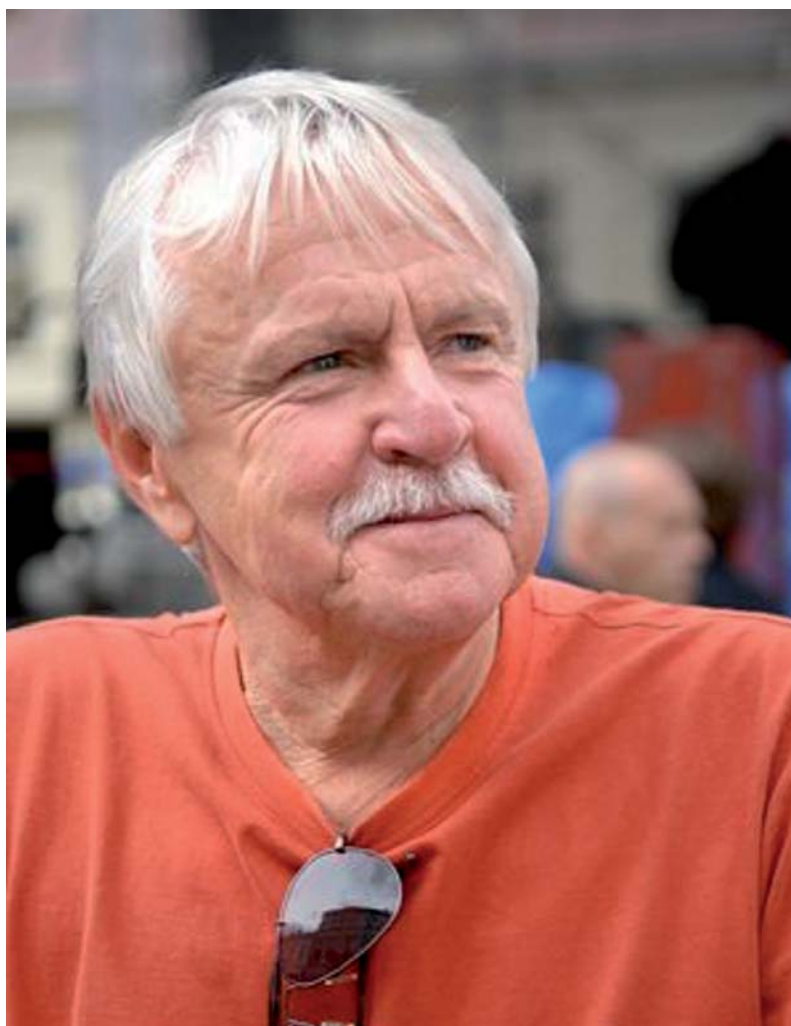

JANKO LEHOTSKÝ VYSTÚPI V BERNOLÁKOVE

V decembri sa tak ako po roky minulé uskutoční v krásnych priestoroch bernolákovského kaštiela adventný koncert. Tentokrát nám predvianočný čas spríjemní svojou hudbou legenda slovenskej populárnej hudby, spevák, hudobník, skladateľ Janko Lehotský. Tento všestranný muzikant sa určite zapísal do pamäti viacerých generácií najmä ako hudobník a líder skupiny Modus, objaviteľ výnimočných spevákov Mariky Gombitovej či Meko Žbirku, pre ktorých písal najväčšie hity. Počas množstva rokov pôsobenia na slovenskej hudobnej scéne sa preslávil svojimi pesničkami ako – **Ty, ja a môj brat, Kapely starnú, Veľký sen mora, Karty sú už rozdané** a mnohých ďalších skvelých hitov. Jeho pieseň Vyznanie v interpretácii M. Gombitovej získala rad ocenení, okrem iného sa stala slovenským hitom 20. storočia. Spolupracoval s renomovanými textármi Kamilom Peterajom, Borisom Filanom, takmer všetkými slovenskými hudobníkmi a spevákmi. Najmä však v skupine Modus široko uplatnil svoj výrazný kompozičný talent a podieľal sa na formovaní i širokom spoločenskom presadení rockového modelu slovenskej populárnej hudby. V druhej polovici 70. a v 80. rokoch patril k najväčším hitmejkrom v Československu. V skupine Modus sa uplatnil aj ako spevák. Vo svojom prejave vychádzal z rozvinutého soulového cítenia a v spojení so zastretým, mierne chrapľavým hlasom vytvoril na slovenskej scéne osobitý farebno-výrazový register. Takže sa môžeme tešiť na stretnutie v Bernolákove s touto legendou. **Janko Lehotský zahrá a zaspieva v kaštieli 8.12. 2019 o 18-tej hodine.**

Vstupenky v cene 15,- € bude možné zakúpiť v sieti Ticketportal a v Kultúrnom dome v Bernolákove od 8.11. Aktuálne info bude na www.bernelakovo.sk a www.ticketportal.sk.

4.10.2019 O 20.00 - V KD
DISKOTÉKA - DJ HEŇO

10.- 13.10.2019 - VEĽKÁ SÁLA KD
VÝSTAVA VLÁČIKOVÝCH MODELÁROV

19.10.2019 O 16.00 - V KD
**STRETNUTIE SENIOROV PRI PRÍLEŽITOSTI DŇA ÚCTY K STARŠÍM,
HOŠŤ SKUPINA SENZUS**

26.10.2019 O 18.00 - V KD
**DERNIÉRA DIVADELNEJ KOMÉDIE „ČO SME KOMU UROBILI?!?“
DIVADLO BOT**

27.10.2019 O 17.00 V KD
KONCERT SPEVÁČKY PERLY VOBEROVEJ

7.12.2019 O 16.00 PRED KD
PRÍCHOD MIKULÁŠA

8.12.2019 O 18.00 V KAŠTIELI
**ADVENTNÝ KONCERT
SPEVÁK, HUDOBNÍK, SKLADATEĽ, LEGENDA JANKO LEHOTSKÝ**

PRIPRAVUJEME

Tak ako po minulé roky, ani tento nebol výnimkou a naša Základná umelecká škola v Bernolákovke v priestoroch Strednej odbornej školy J. A. Gagarina otvorila dňa 24. júna svoju koncoročnú výstavu. Na vernisáži sa zúčastnili autori diel, pedagógovia a široká verejnosť. Výstavu otvorilo štvorčlenné hudobné zoskupenie žiakov pána učiteľa Hudeca. Vystavované boli práce študentov základnej umeleckej školy a taktiež práce tohtoročných absolventov výtvarného odboru. Vystavované práce pozostávali z vybraných prác, ktoré žiaci počas školského roka vytvárali v základnej umeleckej škole na výtvarnom odbore. Návštevníci tak mohli vidieť práce vytvorené technikou kresby, maľby a priestorové práce v rôznych materiáloch.

V tomto školskom roku sme sa venovali rozsiahlej téme s názvom – „Kniha a písmo“. Vyvrcholením snaženia našich žiakov bola módna prehliadka s touto tematikou a samotná koncoročná výstava. Ďakujeme vedeniu ZUŠ za celoročnú podporu výtvarného odboru, zriaďovateľovi, rodičom a našim žiakom. A hoci v budúcom roku budeme oklieštení o dve miestnosti – učebňu kresby a grafiky ako i výstavný priestor na chodbe, teda našich žiakov budeme musieť vtisnúť do menších priestorov, pevne veríme, že žiaci budú výtvarný odbor navštevovať s rovnakou láskou ako doteraz. Prosíme rodičov našich žiakov, aby pochválili a vyzdvihli prácu svojich detí. Žiaci výtvarného odboru pracovali po-

čas roka naozaj usilovne. A každý mladý „umelec“ potrebuje slová ocenenia a pochvaly, aby sa mohol ďalej rozvíjať. Umenie je pre človeka a jeho všestranný rozvoj nevyhnutné. Rozvíja a kultivuje našu vnímavosť, citlivosť, intuíciu a empatiu. Robí nás hlbavejšími a schopnejšími vnímať okolie zmyslami. Oslovuje nielen intelekt človeka, ale zvyšuje najmä jeho emocionálnu inteligenciu. Vďaka umeniu môžeme byť lepšími – ľudskými ľuďmi. Prajeme všetkým deťom, ktoré navšte-

vujú našu ZUŠ, aby vo svojej umeleckej tvorbe pokračovali, a to aj tí žiaci, ktorí v tomto roku naše štúdium absolvovali a odchádzajú na stredné školy.

Prajeme aj nám a všetkým obyvateľom našej obce, aby sme zostali verní odkazu Pabla Picassa a zostali „umelcami“ čo najdlhšie:

„Každé dieťa je umelec. Problém je zostať umelcom, aj keď vyrastie.“

Mgr.art. Marek Polgár
výtvarný odbor ZUŠ

Minulý školský rok bol pre našu školu nesmierne hektický. Zaznamenali sme mnohé úspechy na súťažiach hudobného odboru, na stredné školy boli prijatí znovu viacerí žiaci odboru výtvarného. Záverečné podujatia potvrdili, že žiakom sa darí a aj napriek enormným horúčavám podávajú z roka na rok kvalitnejšie výkony.

Tanečno-výtvarné popoludnie znamenalo pre pedagógov oboch odborov dlhé mesiace príprav. Naši tanečníci pod vedením Jozefa Manáka DiS. art. zažiarili v novučičkých kostýmoch všetci dvakrát – v prvej časti programu sa uviedli pásmom folklórneho charakteru – javisko ožilo pestrými farbami, ozdobnými stužkami a nestarnúcimi ľudovými melódiami, druhá časť patrila modernému a kreatívnemu tancu. Nezabudnuteľný zážitok pripravili vystúpením na hudbu z filmu *The Addams Family* – charakteristickú hudbu doplnili aj nápadité kostýmy. Prvotinou spolupráce hudobného a tanečného odboru bola baletná kreácia na hudbu Camille Saint Saënsa – *La-buť* – v sprievode dvoch mladých huslistiek a nadanej klaviristky. Škoda len, že z dôvodu choroby boli labute namiesto šiestich iba štyri. Program vyvrcholil moderno-scénickým pásmom.

Tanečnú časť programu vhodne doplnila módna prehliadka – žiaci výtvarného odboru pod vedením Mgr. Emílie Steinhübelovej a Mgr. art. Mareka Polgára sa predviedli vo vlastnoručne zhotovených modeloch na tému *Kniha a písmo*. Program uviedlo otvorenie mohutnej knihy, podfarbené monumentálnou hudbou Gregoriánskeho chorálu. Na pódiu sa vystriedali pestrofarebné modely – ne-

smelé menšie deti podporili tanečnými kreáciami žiačky tanečného odboru. Pozornému divákovi neušla hlboká myšlienka choreografie – masívna elektronizácia ľudského života postupne hrozivo vytláča knihy a deti ich s obľubou zamieňajú za mobily, tablety, notebooky – až nakoniec na pódiu s knihou ostalo iba jedno malé dievčatko...

Program veľmi nápadito podčiarkla celá scéna vytvorená žiakmi a pedagógmi výtvarného odboru a v neposlednom rade svetelné efekty, ktoré vytvoril Tomáš Sloboda DiS. art.

Budúcnosť našej ZUŠ však momentálne zahalili mraky obáv i starostí. Spojená škola, ktorá nám doteraz priestory dávala, začína nám z nich uberať. Spoločenská sála, ktorú naša škola využívala na všetky svoje interné, výchovné a absolventské koncerty i výstavy, ročníkové i absolventské skúšky, bude využívaná na výučbu predmetov novootvoreného študijného odboru spojenej školy. Podarilo sa síce pre účely koncertov zabezpečiť zasadacie miestnosti kultúrneho domu, naši klaviristi a korepetítori budú však musieť vystupovať bez akustických skúšok, ktoré v domácom priestore boli prirodzené a často využívané, klavírne krídlo bolo premiestnené do učebne hudobnej náuky, kde bude čakať na svoje budúce pódium a deti sa budú musieť uspokojiť s elektronickým nástrojom. Hudobník isto pochopí kvalitatívny rozdiel – nasamplované zvuky akokoľvek kvalitného elektronického nástroja nikdy nenahradia jeho „dušu“ – tú je možné vylúdiť iba individuálnym majstrovstvom tvorby tónu jednotlivých interpretov na klasickom pianine alebo krídle.

Veľkou neznámou je zatiaľ umiestnenie tradičných koncoročných výstav výtvarného odboru. Určite nebudú môcť byť inštalované v doterajších rozmeroch a bude ťažké nájsť priestor, kde by mohli byť práce vystavované najmenej týždeň, aby si ich mali možnosť prehladať mnohopočetní priaznivci. Učebne výtvarného odboru sú momentálne preplnené potrebným inventárom nevyhnutným na uplatnenie rôznych techník – učebne kresby a výtvarnej grafiky, ktoré naša ZUŠ mala v prenájme iba posledné dva roky, nám boli odobraté a budú využívané pre účely novootvoreného odboru spojenej školy. Všetok nábytok vrátane grafického lisu bol presťahovaný do pôvodných dvoch tried. Približne 120 žiakov výtvarného odboru sa bude tiesniť v provizórnych podmienkach.

Zámerom obce je postaviť v areáli „novej školy“ samostatnú školskú budovu, kde by bolo možné umiestniť postupne všetkých žiakov základnej školy a jestvujúca „stará škola“ by mohla slúžiť potrebám všetkých štyroch umeleckých odborov ZUŠ. Čaká nás teda obdobie „uťahovania opaskov“, do hudobného a výtvarného odboru už budú prijímané iba deti na uvoľnené miesta, postupne sa naplňujú kapacity učebných priestorov aj v odbore tanečnom. Naša škola má zúfalý nedostatok skladových priestorov, chýbajú nám šatne, sprchy, školský archív. Verím však, že súčasné vedenie obce spoločne s obecným zastupiteľstvom v budúcich rokoch zabezpečia vlastný domov i jednej z najmladších škôl Bernolákova, ktorá za 13 rokov svojej existencie vychovala množstvo detí a rozvinula ich nadanie pre hudobné, ta-

nečné, výtvarné a dramatické umenie. Ich vystúpenia sa stali súčasťou mnohých slávnostných podujatí obce, podarilo sa nám získať množstvo cenných ocenení na celoslovenských i medzinárodných súťažiach a prehliadkach. Za obdobie posledných desiatich rokov sme ich zhromaždili na webstránke www.zusberdolakovo.sk v sekcii Úspechy a ocenenia. Naše vianočné, záverečné a absolventské koncerty, divadelné predstavenia, muzikály, tanečné večery i výstavy a módne prehliadky výtvarného odboru si postupne získali svoje stále obecenstvo, čomu sa veľmi tešíme. Radi by sme pokračovali v trende postupného zvyšovania kvality všetkých našich podujatí tak, ako doteraz, naše plány však budú musieť počkať... Čaká nás začiatok nového školského roka, privítame ho s radosťou ako všetky predošlé. Budeme sa snažiť žiť tak, ako vraví staré maorské príslovie: „Obráť tvár k slnku a všetky tieň padnú za Teba“. A tváričky našich detí očakávajúcich nové vedomosti takými slniečkami určite sú...

Mgr. Jarmila Bošková
riaditeľka ZUŠ

HISTORICKÝ KALENDÁR

OKTÓBER

3. 10. 1762 sa v Slanici narodil jazykovedec, národovec, kňaz Anton Bernolák.

5. 10. 1792 sa v obci Pohranice narodil Imrich Mikšík. Bol kňaz, náboženský spisovateľ, bernolákovec. Pôsobil v Čeklísi.

3. 10. 1947 bol dokončený a odovzdaný do premávky most na Trnavskej ulici nad Čiernou vodou. Bol zničený Nemcami pri ich ústupe pred sovietskou armádou.

8. 10. 1872 sa v dome č. 176 narodil Michal Nagy, starosta v období 1932 až 1934.

5. 10. 1792 sa v Nitre-Pohraničiach narodil Imrich Mikšík, kaplán v Čeklísi v r. 1820 - 1827.

10. 10. 1817 sa vo Viničnom narodil Martin Jajcaj. V r. 1851 sa oženil s Teréziou Barkolovou a oni sú zakladatelia bernolákovskej vetvy Jajcajovcov.

10. 10. 1937 sa konali „Bernolákovské dni v Čeklísi“. Slávnostne bol odhalený pomník Antona Bernoláka pred r-k farou, ktorý bol dielom akademického sochára Frica Motošku.

25. 10. 1786 sa v Malom Šúri narodil Michal Máčaj. V r. 1811 sa oženil s Máriou Kováčovou a založili bernolákovskú vetvu Máčajovcov.

28. 10. 1918 v obci ešte nikto nevedel, že sa skončila 1. svetová vojna. Až na druhý deň prišla do obce táto radostná správa. Vo vojne zomrelo vyše 40 mužov z Bernolákova.

31. 10. 1947 bolo z Ilavy dovezené telo Silvestra Cvergla, umučeného počas II. svetovej vojny. Za veľkej účasti obyvateľov bol pochovaný na bernolákovskom cintoríne 1. 11. 1947.

NOVEMBER

1. 11. 1781 panovník Jozef II. vydal patent o zrušení nevoľníctva.

2. 11. 1938 Čeklís pripadol Maďarsku na základe Viedenskej arbitráže. Vo večerných hodinách bol obsadený maďarským vojskom, zmenili sa predstavitelia obce a školy. Až 14. 3. 1939 bol Čeklís pripojený k novovzniknutému Slovenskému štátu.

4. 11. 1882 sa v Čeklísi v dome č. 88 narodil Karol Kastl, starosta v rokoch 1927 - 1932.

4. 11. 1921 sa v Čeklísi narodil vojenský pilot Karol Farský. Jeho pôvodné priezvisko bolo Farkaš. Bol prvým riaditeľom bratislavského letiska.

7. 11. 1772 sa v Záhorskej Vsi narodil Martin Škvorec. S Alžbetou Polgárovou sú zakladateľmi bernolákovskej vetvy Škvorcovcov.

8. 11. 1414 bol korunovaný za rímskeho kráľa Žigmund Luxemburský. Bol majiteľom hradu Čeklís.

11. 11. 1725 sa v obci Érkeserü (župa Bihar) narodil Anton Radič. V Čeklísi bol farárom v r. 1769 - 1773.

17. 11. 1906 sa v Čeklísi narodil Michal Hergovič, predseda národného výboru v období 1955 - 1957.

18. 11. 1815 zomrel gróf František Esterházy, majiteľ čeklískeho panstva, stoličný hodnostár, radca uhorskej dvorskej kancelárie. Na svojich majetkoch sa usiloval o moderné spôsoby hospodárenia.

23. a 24. 11. 1990 sa konali komunálne voľby, v ktorých už kandidovali obyvatelia za rôzne politické strany.

24. 11. 1791 sa vo Viedni narodil gróf Jozef Esterházy. Vdova Helena Brezobrazova dala postaviť na bernolákovskom cintoríne memoriálnu kaplnku po jeho smrti 12. 5. 1847.

27. 11. 1940 sa v Čeklísi narodil Vojtech Kondrot, matematik, básnik a prekladateľ.

29. 11. 1931 bol slávnostne otvorený katolícky dom iniciovaný Katolíckou jednotou.

30.11.1891 sa v Banskej Bystrici narodil sochár Frico Motoška. Je autorom pomníka Antona Bernoláka v Bernolákove. Je autorom aj ďalších pomníkov slovenských dejateľov – M. R. Štefánika v Cleavelande a v Hlohovci, J. M. Hurbana v Hlbokom, Júliusa Bottu v Revúcej a Andreja Sládkoviča v Radvani. Zomrel 21.6.1956 v Buenos Aires.

30. 11. 1984 zomrel Vojtech Bogrnár, predseda národného výboru v rokoch 1951 - 1953.

DECEMBER

1. 12. 1905 sa v obci Bíňovce narodil Anton Mikulka, farár v Bernolákove v rokoch 1953 - 1962.

4. 12. 1854 sa v dome č. 171 narodil Ján Škvorec. Bol richtárom v rokoch 1913 - 1915.

5. 12. 1992 vznikol detský tanečný súbor Niagara Bernolákovo.

15. 12. 1999 bol slávnostne odhalený pamätník MONUMENT 2000. Pamätník vznikol na návrh pána Milana Kútyho a zrealizovala ho firma Svarogo v parčíku pred kultúrnym domom.

16. 12. 1850 bola uvedená do prevádzky železnica a cez Čeklís prešiel prvý parný vlak.

19. 12.1918 sa v Čeklísi narodil Károly Géza József Rudolf Alfons Mária Fortuné Esterházy, posledný gróf v Bernolákove.

26. 12. 1920 sa v Čeklísi narodil Viliam Voštinár. V r. 1942 sa pripidal k bieloruským partizánom. Po vojne bol v Prahe členom hradnej stráže prezidenta E. Beneša.

28. 12. 1915 sa v Čeklísi narodila Etela Belajová vyd. Buzgovičová, prvá žena na čele obce ako predsedníčka národného výboru v rokoch 1953 - 1955.

29. 12. 2009 zomrel Marcel Pápay, predseda miestneho národného výboru v rokoch 1980 - 1986.

OSOBNOSTI CHORVÁTOV NA SLOVENSKU

Slovenské národné múzeum - Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku v termíne od **6. septembra do 31. októbra 2019** pripravilo výstavu **Osobnosti Chorvátov na Slovensku**.

Výstava návštevníkom detailnejšie priblíži život a dielo významných predstaviteľov chorvátskeho etnika na území Slovenska. Na výstave sú zastúpené najvýraznejšie osobnosti Chorvátov na Slovensku, ktoré od počiatku ich príchodu do našich končín značne formovali ďalší spôsob života Chorvátov na jednotlivých územiach, na ktorých sa Chorváti usadili - ako napríklad Gabriel Kolinovič Šenkvičský (1698 - 1770) a svojím profesijným a osobnostným pôsobením ovplyvnili aj možnosti na ďalší vývoj a zachovanie existencie chorvátskej menšiny na našom území - tu môžeme spomenúť katolíckeho kňaza z Jaroviec Ivana Blaževiča (1888 - 1946).

Vernisáž výstavy sa koná vo štvrtok 5. septembra 2019 o 17.00 hod. vo výstavných priestoroch Slovenského národného múzea - Múzea kultúry Chorvátov na Slovensku na Istrijskej ulici č. 68 v Bratislave - Devínskej Novej Vsi a pre verejnosť je výstava prístupná do 31. októbra 2019.

MIESTO KONANIA:
**SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
MÚZEUM KULTÚRY CHORVÁTOV
NA SLOVENSKU
ISTRIJSKÁ 68
841 07 BRATISLAVA
DEVÍNSKA NOVÁ VES
WWW.SNM.SK**

TERMÍN:
6. SEPTEMBER - 31. OKTÓBER 2019

OTVORENIE VÝSTAVY:
5. SEPTEMBER 2019 O 17.00 HOD.

Slovenské národné múzeum
Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku

NOVÉ PRAVIDLÁ PRE ZVEREJŇOVANIE ÚDAJOV V SPOLOČENSKEJ RUBRIKE

V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) a so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov **môže časopis Bernolák v Spoločenskej rubrike zverejniť len údaje osôb, ktoré dajú písomný súhlas na spracovanie osobných údajov v tejto rubrike.**

Fyzické osoby, ktoré budú mať záujem o zverejnenie svojho jubilea, sobáša, narodenia dieťaťa a pod. v Spoločenskej rubrike v časopise Bernolák, budú mať možnosť vyplniť príslušné tlačivo so súhlasom na ref. matriky na Obecnom úrade Bernolákovo, resp. toto tlačivo bude zverejnené a vyplniteľné na webovej stránke obce **www.bernelakovo.sk** Na základe tohto písomného súhlasu budú môcť byť narodenia detí, sobáše a úmrtia našich spoluobčanov zverejnené v časopise Bernolák.

SPOMIENKA

24.9. uplynie rok,
čo nás navždy opustil
naš milovaný tatinko
a dedko,

Dušan Benč.

S láskou na neho
spomíname.

BLAHOŽELANIE

V auguste oslávila nádherné životné jubileum, 90 rokov, naša spoluobčianka, pani **Valéria Švardová**. Pri tejto vzácnej príležitosti ju navštívili starosta obce, Mgr. Richard Červienka, a členky ZPOZ-u a MS SČK v Bernolákove. Spoločne jubilantke zaželeli veľa zdravia a spokojných a šťastných dní v kruhu svojich najbližších.

ĎAKUJEME DARCOM KRVI

Krv je tekutina potrebná na záchranu ľudských životov. Hovorí sa, že krv darujú ľudia, ktorí pozerajú na svet srdcom. Dňa 18. júna 2019 sme sa presvedčili, že o takýchto ľuďoch v obciach Bernolákovo a Chorvátsky Grob nie je núdza. Na výzvu Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Bernolákove ich prišlo 51, no aktuálny zdravotný stav dovolil darovať krv 48 z nich, z toho boli 4 prvodarcovia, 11 darcov z Chorvátskeho Grobu a 3 darcovia z hokejbalového družstva Bernolákovo.

Mečírová Ľubica
Kostúr Peter
Kalivodová Darina
Dvoráková Kvetka
Mocsiová Zuzana
Kir Boris
Danišová Denisa
Kollár Miroslav
Nagyová Zdenka
Tamer Marián
Šticová Zuzana
Daňko Peter
Jajcaj Drahomír
Nagyová Jana
Donáth Ľudovít
Gracová Jana
Štefanič Pavol
Gracová Dana
Trubačová Hana

Cichá Marta
Hruška Peter
Donáth Martin
Márton Róbert
Donáthová Jana
Dulai Ján
Luljak Vladimír
Miklošíková Denisa
Bučeková Jana
Vaverková Sandra
Nagyová Jana
Jaslovská Dominika
Barkolová Anna
Jaslovská Dáša
Jajcaj Juraj
Tuhá Ľubica
Kováč Tomáš
Lakatoš Pavol

Členovia hokejbalového družstva:

Frindrich Jaroslav
Ágh Radoslav
Kalivoda Marek

Darcovia z Chorvátskeho Grobu:

Šimončič Ján
Belančíková Alena
Zemešová Dagmar
Nogová Zuzana
Valentová Anna
Turiničová Marcela
Belančíková Alena
Vydrová Vladimíra
Černayová Soňa
Bugár Michal
Ježeková-Havlíková Lucia

Všetkým, darcom i ostatným, ktorí prišli v tento deň do Kultúrneho domu v Bernolákove a darovali krv alebo chceli krv darovať, im všetkým patrí veľká vďaka od starostu obce a predsedníctva Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Bernolákove, vďaka za ich postoj a obetavý ľudský čin.

Odber sa uskutočnil s finančnou podporou Autoškoly pána Radovana Hanica, ktorému touto cestou ďakujeme.

Ďalší bezpríspevkový odber krvi sa uskutoční dňa **22. októbra 2019 mobilnou odberovou jednotkou v Kultúrnom dome v Bernolákove v čase od 8.00 do 10.30 hod.** s finančnou podporou autoškoly pána Radovana Hanica.

Mária Nagyová
predsedníčka MS SČK v Bernolákove

ŠPORTOVO-ANGLICKÝ TÁBOR

Každé leto sa v našom baptistickom zbere tešíme na jeden výnimočný týždeň, ktorý môžeme prežiť spolu so stovkou detí z našej obce. Je to týždeň, na ktorý sa dlhé mesiace chystá aj skupina kresťanov v americkom meste Huntsville (Alabama, USA), aby napokon prišli sem a spolu s nami pripravili pre deti športovo-anglický denný tábor.

Z Božej milosti sa tak mohlo stať aj tento

rok a 96 detí mohlo stráviť päť letných dní pri hre amerického futbalu, bejzbалу, na hodinách angličtiny a pri ručných prácach. Na biblickom programe si deti vypočuli príbehy o stvorení sveta, o Babylonskej veži, o Božom pláne záchranu v Ježišovi Kristovi, ktorý Boh ponúka každému človeku. Počas celého týždňa si deti so svojimi anglicky hovoriacimi vedúcimi nacvičovali piesne, jazykolamy

a biblické verše, ktoré potom odzneli na záverečnom programe pre rodičov.

Na deti aj rodičov sa opäť tešíme v septembri na Potáborovej párty alebo počas celého šk. roka na pravidelných stretnutiach DEPO klubu v Komunitnom centre Prístav.

Jana Kráľová
Baptistický zbor v Bernolákove

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

V rámci celoeurópskej propagácie pešej a cyklistickej dopravy, znižovania množstva automobilov na európskych cestách sa uskutočňujú aktivity propagujúce alternatívne spôsoby dopravy. Propagačnou aktivitou v našom regióne je podujatie Cyklojazda z Ivanka pri Dunaji do Bernolákova a späť. Zúčastniť sa môže každý občan bez rozdielu veku. Pozývame všetkých cyklistov z oboch obcí ale i z okolia na túto cyklojazdu, ktorá sa uskutoční 21.9.2019.

- 09.00 - začiatok sprievodného programu (Ivanka pri Dunaji - Nám. sv. Rozálie)
- 09.45 - oficiálny začiatok (príhovor k akcii a spočítanie účastníkov na mieste)
- 10.00 - štart cyklojazdy (odchod z námestia)
- cca o 10.20 - krátka zastávka na parkovisku pri Bille (v Bernolákove)
- cca o 10.50 - návrat na Nám. sv. Rozálie (občerstvenie)

KULTURÁK PLNÝ LEGA®

Pri príležitosti Dňa detí sa na prelome mája a júna v priestoroch kultúrneho domu uskutočnila unikátna súkromná LEGO® výstava. Organizátorom bolo občianske združenie AFOL Slovensko (Adult Fans Of LEGO®), ktoré sídli v Bernolákove. Vďaka zapožičaným exponátom zo súkromných zbierok mohli návštevníci počas troch dní obdivovať viac ako 150 modelov vlakov, miest a technických modelov. Na výstavbu vlakovkej trate bolo použitých viac ako 300 dielov LEGO® koľajníc a jazdilo po nej 13 vlakových modelov. Najstarší model "Car Chassis" bol z roku 1977, kedy dizajnéri prvýkrát začali spracovávať tému technik. Ďalším zaujímavým modelom bol "Rough Terrain Crane", ktorý pozostáva z 4057 kusov LEGO® kociek a aktuálne je najväčším a najvyšším žeraviom, ktorý spoločnosť LEGO® vydala na trh. Nultý ročník výstavy tohto typu bol pre nás, organizátorov, ohromným zážitkom a verím, že rovnako zaujímavé a inšpiratívne to bolo aj pre všetkých vás, ktorí ste sa prišli pozrieť. Za úspešný priebeh a perfektnú atmosféru ďakujem organizátorom, súkromným zberateľom a dobrovoľníkom. Vďaka patrí aj obecnému úradu a pracovníkom referátu kultúry za podporu počas príprav a aj počas samotnej výstavy. Zároveň chcem poďakovať všetkým návštevníkom za zodpovedný prístup a trpezlivosť. Odhadom sa akcie zúčastnilo viac ako 500 ľudí. Pre veľký úspech plánujeme zorganizovať v roku 2020 ďalší ročník. Už teraz sa na vás teším a srdečne vás pozývam.

Gabriela Šimeková
Kordinátor aktivít AFOL Slovensko

PRI MOHYLE

Príhovor predniesol domáci evanjelický farár Rastislav Hargaš pri Mohyle Gen. Dr. Milana Rastislava Štefánika v Ivanke pri Dunaji, pri 100. výročí tragickej smrti, 2. mája 2019.

„Krajinu pred sebou zhladneš, do krajiny však, ktorú dávam Izraelcom, nevojdeš.“ (5. Moj. 32, 52)

To je biblický text kázne, ktorú povedal pri rozlúčke s Dr. Milanom Rastislavom Štefánikom 11. mája 1919 v Brezovej pod Bradlom Michal Bodický, krajňanský evanjelický a.v. farár.

Zvony – počuli sme v túto dôležitú chvíľu hlahol zvonov?... A v minulosti mali veľký význam. Dnes už asi nie sú dôležité – máme iné komunikačné prostriedky, dokonca už aj ľudom vadia, ak hlaholia, vraj rušenie pokoja, veľký hluk.

Zvony – ich hlahol na evanjelickej fare v Košariskách počúval každodenne ten, na ktorého čakáme, resp. čakali a chcel privítať dav, tu v Ivanke, samozrejme aj jeho priateľov, mužov činu.

Človek, ktorý pod hlaholom zvonov na evanjelickej fare vyrástol v osobnosť.

S vstúpanou láskou k životu, hodnotám Božej pravdy, národu, pokoju. Vydal sa na cestu s pevným základom, pevne spojený s rodnou zemou. Nebol bojovníkom podľa predstáv doby, hrdinom tvrdých úderov, pomsty. A predsa svet ho videl a on videl svet i za horizontom nášho vnímania, čo bez viery je ťažké. Nebol hnaný túžbou po sláve, ale službou Bohu a národu. A neúnavná práca, veľkosť ducha, odvaha a vytrvalosť bola korunovaná úspechom. Sme tu, on je súčasťou i našej histórie, ktorú si neraz tak radí a účelovo prispôsobujeme, neakceptujúc fakty.

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

Drahí priatelia, drahí rodičia, milé deti! Verím, že ste si vychutnali dni dovolení a prázdnin a nadovšetko spoločný čas strávený s vašimi rodinami či blízkymi. Obdobie oddychu a pohody vystriedalo obdobie všedných dní a nových povinností. Sme vďační Bohu za to, že máme školy; sme vďační za našich učiteľov, ktorí napriek mnohým problémom stoja vo svojom povolaní; aj za to, že výchova a vzdelanie sú dostupné každému dieťaťu bez rozdielu.

A práve tu sa dostávame k problematike, ktorá v týchto dňoch znovu a znovu zamestnáva myseľ mnohých rodičov (snáď všetkých), ktorým výchova a vzdelanie ich detí nie sú ľahostajné. Výchova a vzdelávanie dieťaťa sa v našej spoločnosti odohráva v kontexte trilógie záujmov: záujmov rodičov, dieťaťa a štátu.

Autorita rodičov. Hovoriť o rodičovskej autorite v čase, keď naša takzvaná západná kresťanská civilizácia prežíva všeobecnú krízu autority, môže byť nepopulárne. Ak však zastávame Bohom daný stvoriteľský poriadok a ak sa priznávame k našej viere v Spasiteľa Ježiša Krista, tak veríme, že autorita rodičov musí byť nosná. Vaše dieťa je dar od Boha, ktorý na vás kladie zodpovednosť nielen za naplnenie základných fyzických a duševných potrieb dieťaťa, ale tiež za jeho morálnu a nadovšetko duchovnú formáciu. Preto vás

História, prítomnosť, budúcnosť. Ony tvoria realitu nášho života. V súčasnosti sa odráža minulosť, v prítomnosti tvoríme svoju budúcnosť. Každý sám, národ, ľudstvo. I ľahostajnosť v prítomnosti tvorí našu budúcnosť. Ľahostajnosť k minulosti pílí korene života a znevažuje prítomnosť.

M. R. Štefánik – osobnosť, ktorá sa nedá a nesmie vymazať z histórie pre jeho odvahu, neúnavnosť, prácu a v neposlednom rade i vyznaniu v danej prítomnosti. Umlčať, preinštalovať. Prečo tie snahy? Možno práve atribúty, pre ktoré vyrástol v osobnosť, akoby sme ich nechceli prijať. Sme akosi náchylní ísť za vzormi svetskej slávy, bohatstva, falošných sľubov, nečestných, no na čas efektných spôsobov. Krásnou, ľahkou cestou, ktorá nevidí a nevísi si toho druhého, len seba. No my žijeme vďaka osobnostiam minulosti, ktoré ctili pravdu a hájili spravodlivosť. Vážme si skutočné osobnosti, aby i prítomná generácia vyrastala v hodnotách a prostredí, v ktorom sa rodí slobodná budúcnosť, vážiac sa si život človeka.

Návraty ... i dnes sa vraciame do histórie, ktorá tvorí našu prítomnosť. Náš národ nemá veľa skutočných osobností a aj tých málo dokáže daná prítomnosť spochybňovať. Že by nevyhovovali predstavám a praktikám danej doby?

Návraty, očakávania, túžby, plány... iste ich bolo veľa i v srdci človeka, ktorý sa chcel dotknúť rodnej zeme. Vrátil sa, nevrátil? Vrátil sa domov, do tej domoviny, odkiaľ sme sa vydali na životnú púť? Vykonal, čo bolo treba, aby sme mali prítomnosť, dal základ, aby sme mohli hrdi i v pokore žiť v prítomnosti a hľadiť do budúcnosti? On sa vrátil tam, kde sa uberáme i my, domov do nebeskej vlasti. Vážme si chvíľu života, aby dielo tých,

ktorí verne stáli v službe, pokračovali v našich životoch a aj náš návrat bol pokojný. Je ľahké bojovať proti ničomu, ale ťažšie, obetavé je zápasit' za niečo, inak povedané, je ľahké ísť proti – búrať, ale najťažšie je budovať, tvoriť – a Milan Rastislav Štefánik to žil, tvoril, nevzdával sa. Nie pre svoju slávu, ale pre tých, ktorí mu neboli ľahostajní, pre nás...

„Ak už mám padnúť, nechže som aspoň v slovenskej zemi pochovaný.“ (M. R. Štefánik)
Na záver suspirium a časť príhovoru zo spomínanej rozlúčky farára Michala Bodického:
Ó, Bože dúfajúcich, poteš srdcia kajúcich, ich zármuťok a žalosť premeň v spásanosnú radosť. Nenašiel pre seba časnú, dá mu Pán večnú odmenu. Amen.

S bolesťou v srdci a so slzami vítame Ťa a lúčime sa s tebou, milý priateľ a ľudský vysloboditeľ náš. Mysleli sme, že stisneme ti prautelskú ruku, pritisneme Ťa k vďačnému srdcu, tak sa zdá, nezaslúžili sme si to. Chceme si toho zaslúžiť; naplnení láskou budeme opatrovať dedičstvo tvoje: slovenskú vlasť, ktorú si nadobudol, aby bola slobodným domovom pre všetky jej deti. Sľúbme toto všetci a splníme nášmu drahému zosnulému k vďačnej pamiatke. Ty, ó, Pane náš, vyslyš slová tieto, odmeň sluhu svojho, zarmútených poteš, všetkých naprav na cestu pokoja. Amen.

Služby Božie v Evanjelickom a.v. kostole v Bernolákove (na rohu ulíc Poštová a Orechová) sa konajú každú nedeľu o 10.30. Bližšie podrobnosti môžete nájsť aj na www.ecavra-ca.sk alebo na www.bernalakovo.sk v sekcii „Cirkev“, podsekcii „Evanjelická cirkev A.V.“

Mgr. Rastislav Hargaš
evanjelický a.v. farár

chcem, drahí rodičia, na začiatku nového školského roka povzbudiť k tomu, aby ste napriek množstvu svojich povinností nezabudli na výchovu svojich detí. Vaša úloha je v tomto prvoradá. Modlíme sa za to, aby vám dal Boh múdrosť skĺbiť pracovné i rodinné povinnosti, aby vám dal odvahu viery byť rodičmi podľa Božieho zámeru, ako je zjavený vo Svätom Písme.

Záujem a potreby dieťaťa. Každý rodič i naša spoločnosť sa potrebujú vo výchove a vzdelávaní usilovať o blaho našich detí, o telesné, duševné i duchovné blaho mladej generácie. Kresťanská perspektíva sa preto nemôže stožniť s tými humanistickými teóriami a prístupmi, ktoré sa na otázku výchovy a vzdelávania pozerajú primárne cez prizmu záujmov a práv dieťaťa, ktoré nadraduje nad záujmy a práva rodičov, učiteľov i spoločnosti. Modlíme sa preto za Božiu múdrosť aj v tejto oblasti, aby sme aj v tomto školskom roku v našich rodinách i školách mali odvahu viery naplňať potreby detí v ich celom spektre. Naplňať ich v presvedčení, že najväčšou potrebou mladej generácie nie sú vzdelanie, peniaze, komfort života a zábava. Tieto veci zabezpečia existenciu – nie však skutočný život. Nedočkajú naplniť najnútornejšie potreby ľudskej duše: zmierenie s Bohom a večný život skrze živú vieru v Spasiteľa Ježiša Krista. Pamätaj-

me preto na duchovné potreby našich detí a modlíme sa za ne.

Záujem štátu. Verím, že je v záujme nášho štátu prostredníctvom školstva i legislatívy vytvárať priestor pre dobrú výchovu a vzdelanie svojich občanov. Sme preto vďační Bohu, že takýto priestor tu nateraz máme. Vnímame však určité posuny, ktoré by mohli dať štátu práva – pod zámkou ochrany „najlepšího záujmu dieťaťa“ – zasahovať do autority rodičov vrátane zasahovania do ich zodpovednosti vychovávať a vzdelávať svoje dieťa v súlade s ich náboženským presvedčením. Modlíme sa preto za našu vládu a parlament, aby aj v tejto oblasti prinášali dobré zákony, ktoré by sledovali blaho našich detí v celom spektre ich potrieb vrátane duchovných; aby vytvárali legislatívny priestor pre rodičov a ich výchovu detí, priestor úcty a dôvery k našim učiteľom a také podmienky na školách, aby skutočne boli pravdou slová J. A. Komenského, že škola je v určitom slova zmysle „dielňou ľudskosti“.

Rodičom, učiteľom a deťom prajem v novom školskom roku mnoho radosti a poťahania!

Darko Kraljik,
kazateľ Baptistického zboru v Bernolákove

NÁŠ (STARO)DÁVNY SÚČASNÍK

V období na konci leta, keď školo povinné deti si uvedomujú, že krásny čas prázdnin definitívne končí a začne škola, aj my, ktorí už máme povinnú školskú dochádzku dávno za sebou, sa v spomienkach vraciame do tých čias. Vždy sa s obdivom pozerám na človeka, ktorý už má svoje roky, a predsa aj napriek značnému časovému odstupu sa s veľkým rešpektom a vďakou vyjadruje na adresu svojich niekdajších pedagógov. Aj ja by som chcel vzdať hold jednému takémuto učiteľovi. Len je tu jeden menší problém. Nikdy sme sa osobne nestretli, nakoľko žil veľmi dávno. Ba dokonca je to z mojej strany aj určitá trúfalosť nazvať ho svojim učiteľom. Je ním sv. Augustín, známy aj ako Augustinus Aurelius. V katolíckej cirkvi si ho uctieva ako svätého, známy je aj vo východnom kresťanstve (pravoslávie), veľmi si ho cenia aj protestantské kruhy na Západe, a ako filozofa si ho vážia aj intelektuáli, ktorí sú neveriaci. Keď som v roku 2017 navštívil miesta spojené s jeho životom na území dnešného Alžírsku (niekdajšia rímska provincia Numídia), náš moslimský sprievodca nám povedal, že je osobne hrdý na to, že z ich regiónu pochádza takáto vynikajúca osobnosť. Sv. Augustín sa narodil v Tagaste (dnešné Súk Ahrás v Alžírsku) v roku 354. Jeho matka, uctievaná ako sv. Monika bola kresťanka. Otec Patricius bol pohan (pokrstiť sa dal až na smrteľnej posteli). Základné štúdiá absolvoval v rodnom Tagaste a neďalekom Madaure. Neskôr študoval a potom aj vyučoval rétoriku v Kartágu. Hoci bol intelektuálne veľmi zdatný, jeho morálny charakter trpel deformáciami. Povolil uzdu svojim pudom. Od svojich šestnástich rokov žil dlhé obdobie v konkubináte so ženou, s ktorou splodil syna, ktorému dal krásne meno Adeodatus (daný od Boha, Bohdan). Po krátkom hľadaní na pôde kresťanstva bol frustrovaný jednoduchou rečou Biblie. O to viac ho svojou vzletnou rétorikou očarila sekta manichejcov. Lenže bystrý Augustín si všimol nekonzistentnosť v ich náuke. Manichejci mu umožnili dostať sa na dôležité miesto učiteľa rétoriky v Ríme, kde sa s nimi definitívne rozišiel. Vo svojom hľadaní sa snažil nájsť útechu a naplnenie v akademickom prostredí, ktoré vytvárali skeptici. Ale v ich tvrdeniach nenašiel ozajstnú múdrosť, lebo jeho hlbový duch túžiaci po pravde sa nemohol uspokojiť tým, že sa každá téma otvorí, ale k ničomu napokon nevedie. Vadilo mu, že títo akademici, len čo sa v debatách priblížili k nejakej pravde, rýchlo cúvli, lebo cítili, že pravda človeka k niečomu zaväzuje, neslúži len na dekoráciu a márnenie voľného času. Neskôr odišiel ako schopný rečník na nové pôsobisko v Miláne. Vybuďoval si renomé pri súdnych sporoch, kde šikovnou rečou vedel pošliapať aj také hodnoty ako pravda a spravodlivosť. Sám doznáva, že už ako študenta ho veľmi trápilo to, ak urobil aj

menšiu gramatickú chybu, ale jeho vlastné hriechy a zlyhania mu nevadili. Čoraz viac bol znechutený vlastným životom. Jeho matka, sv. Monika, sa veľmi trápila nad hodnotovým chaosom v živote jej syna. Istý biskup jej povedal: „Tolké modlitby a slzy jednej matky nemôžu zostať nevyslyšané.“ Na popud svojej matky začal Augustín v Miláne navštevovať chrám a počúvať kázne tamojšieho biskupa sv. Ambróza. Imponovali mu najskôr z hľadiska rétorických schém, ale čoraz viac ho upútal aj obsah. Zvlášť ho oslovoval Ambrózov alegorický výklad *Svätého písma*. To mu pomohlo prekonať niekdajšie predsudky. Jeho duchovné zrenie napokon dospelo do štádia, kde zanechal svoju kariéru a biskup Ambróz ho pokrstil na Veľkú noc r. 387. (Krst prijal aj jeho syn Adeodatus.) Po smrti svojej matky plánoval návrat do Afriky. Po návrate do Tagaste žil v kvázi reholnej komunite s rovnako zmyšľajúcimi spoločníkmi. Pravdepodobne v roku 391 pri návšteve mesta Hippo (dnešná Annaba v Alžírsku) bol na základe požiadavky, ba až nátlaku tamojších veriacich, vysvätený za kňaza, kde sa po smrti biskupa Valéria stal novým biskupom (asi v roku 395/396). Okrem pastoračných úloh bol často postavený do pozície arbitra v osobných a rodinných sporoch, ale aj pri riešení spoločenských problémov. Takisto riešil mnohé doktrínálne otázky, najmä vo vzťahu k herézam, ktoré hlásali tzv. donatisti a pelagiáni. Po celý život Augustín literárne nesmierne činný. Múdrost Božieho slova a jeho láska k filozofii (najmä platonizmus a neoplatonizmus, čiastočne aj stoicizmus) boli stavebným materiálom jeho diel. Zomrel v roku 430 v čase, keď mesto obliehali Vandali. Podarilo sa zachrániť veľkú časť jeho literárnej tvorby – 93 diel v 232 knihách. Bežnému čitateľovi sú asi najznámejšie jeho *Vyznania (Confessiones)* a *Boží štát (De civitate Dei)*. To, čím dokáže taká dávna osobnosť upútať súčasného človeka, vyjadril jeden z najvzdelanejších ľudí našej doby, emeritný pápež Benedikt XVI.: „Keď čítame diela svätého Augustína, nemáme dojem, že by šlo o muža, ktorý zomrel pred tisícšesťsto rokmi, ale zdá sa nám, akoby bol mužom dneška: priateľom a súčasníkom, ktorý sa prihovára mne, prihovára sa nám svojou sviežou a stále aktuálnou vierou.“ Augustín, ktorý aj v dobe svojho tápania priznával, že vždy mal radosť z pravdy, uvedomoval si jej silu aj vtedy, keď ju ako rétor na súdoch šikovne ohýbal. Neskôr vo svojich *Vyznaniach* píše: „Neskoro som ťa začal milovať, Krása taká dávna a taká nová. Ty si bol vnútri a ja vonku, tam som ťa hľadal.“ (pozn: „Pulchrum“ v latin. = „krása“; tak nazýval Boha) Augustín si uvedomoval, ako ho niektoré nižšie a prízemné veci tak upútal, že až oveľa neskôr spoznal, že život možno žiť aj inak a Boh nám dáva do života ďaleko vznešenejšie ciele. Vyjadril to jed-

ným z jeho najcitovanejších výrokov hneď na začiatku svojich *Vyznaní*: „Veľký si, Pane, a veľmi chvályhodný... Ty sám spôsobuješ, aby to, keď ťa chváli, človeku prinášalo radosť. **Lebo si nás stvoril pre seba a nepokojné je ľudské srdce, kým nespočinie v tebe, Pane.**“ Aj na základe toho, čím v živote prešiel, povedal myšlienku, ktorá znie veľmi sympaticky aj modernému človeku, ktorý je alergický na neúprimné moralizovanie: „**Nikdy nebudem nikoho odsudzovať, lebo sám viem, aké ťažké je byť dobrým.**“ Praktizoval zásadu: **nenávidieť hriech, ale milovať hriešnika.** A dnes, keď sa tak veľa hovorí o korupcii (neraz aj od ľudí, ktorí sú sami skorumpovaní), Augustín v diele *Boží štát* spomína prípad istého piráta, ktorého chytil Alexander Veľký. Tento morský lupič sa takto bránil pred kráľom: „Ja za to, čo robím s malou lodičkou, som lúpežníkom, a ty za to isté, čo robíš s veľkým loďstvom, si panovníkom.“ Augustín tento príbeh uzatvára výrokom, ktorý je odkazom aj pre všetkých novodobých „panovníkov“ - oligarchov, ich nastrčené figúrky v politike s veľkými ambíciami, tým, ktorí im vytvárajú mediálne krytie a všetkým, ktorí sa snažia vytvárať ilúziu demokracie tam, kde sa v skrytosti aj ich zásluhou rodia nové totality: „**Quid sunt regna sine iustitia, nisi magna latrocinia?**“ („Čím sú kráľovstvá bez spravodlivosti, ak nie veľkými zbojstvom?“) Svoj príspevok by som rád zakončil ešte jednou myšlienkou tohto geniálneho filozofa, ktorého si v živote stále viac a viac vážim. V už spomínanom diele *Boží štát* riešil pohľad na ľudský osud. Na rozdiel od fatalizmu, ktorý často uznávali vtedajší vyznávači pohanských kultov, on ponúka kresťanský pohľad – nie na slepý osud, ale hovorí o Božej prozreteľnosti, ktorá vedie ľudstvo a tento svet za aktívnej spoluúčasti človeka. Augustín pritom citoval múdreho stoického filozofa Senecu: „*Veď ma, najvyšší otče a vládca najvyšších nebies, kam sa ti páči, rozkazy hneď splním...*“ **Povoľného osud vedie, odbojného vlečie.**“ Augustín napísal tieto pokojné slová založené na dôvere v Boha v dobe, keď sa pred jeho očami rúcal starý antický svet a nikto netušil, že nájazdy barbarov pripravujú pôdu k zrodu novej civilizácie. My tiež žijeme v podobnej epoche. Milí čitatelia Bernoláka, z týchto úlomkov myšlienok sv. Augustína sa sám snažím čerpať múdrosť do života. Nechávam sa s dôverou viesť a povznášať Niekým, kto ma svojou múdrosťou a láskou prevyšuje? Alebo mi ani nevedí, že sa radšej nechávam vlečť všetkým tým, čo ma potápa? Či mám takú bohorovnú sebaistotu, že si v živote vystačím iba ja a moje ego? Alebo sa pre istotu radšej ani nad ničím nezamýšľam? Skúsme nad tým pouvažovať.

Branislav Čaniga
bernoľákovský farár

PATRÓNKA

Mesiac august je zasvätený patrónke Slovenska, Panne Márii. V týchto dňoch prichádzajú z celého Slovenska aj cudziny na významné miesta ako je Šaštínska bazilika Marianka pokloniť sa, poďakovať a prosiť o pomoc. My, seniori, sledujeme tieto pobožnosti prostredníctvom televíznej obrazovky vďaka redaktorovi RTVS z našej obce. Sú to nezabudnuteľné zážitky, kde spolu s účastníkmi prežívame tieto okamihy. Získavame nové poznatky o pútnických miestach, o ktorých sme doteraz nevedeli. Touto cestou v mene divákov im zo srdca ďakujem, prajem veľa zdravia, sily a elánu do ich práce.

Eva Šticová z Obilnej ulice

ČAKAJÚ NÁS SUCHÉ A PRÍLIŠ TEPLÉ ROKY?

Ak budeme žiť a s krajinami hospodáriť takým spôsobom ako doteraz, tak určite, pretože odklon od „normálu“ v počasí začíname už aj dnes pociťovať na vlastnej koži. Na zemi je nás stále viac a viac a všetkých treba riadne nasýtiť a vytvoriť pre nich prijateľné životné podmienky a nie je jasné, dokedy nám to bude „naša“ Zem schopná tolerovať. Najmä ak zväzíme, že aj my, ľudia, sme na Zemi ako pohybujúce sa a približne na 37°C vyhriate kotly. Vzbudzuje to vo mne domnienku priamoúmernej závislosti medzi počtom ľudí a stúpajúcou teplotou či suchosťou Zeme. Od dôb človeka zberača a od dôb, kedy sa usadil a začal vedome čosi chovať a pestovať, sa človek neustále borí so suchom, najmä vo vnútrozemiach. Sucho je vlastne výsledný fenomén súčinnosti všetkých faktorov vonkajšieho prostredia, v ktorom žijeme. Samotné slovo „sucho“ vyjadruje stav, ktorý vzniká pri nedostatku vody v dvoch najdôležitejších zložkách nášho prostredia, v rastlinách a v pôde. Je to v podstate koncentrácia vody v nich, pri ktorej môže začať trvalé vädnutie rastlín a signalizovať absolútny nedostatok vody vo vrchnej vrstve pôdy. Na druhej strane mierny nedostatok vody v rastlinách a v pôde vytvára až v koreňoch užitočnú nasiakavú silu, ktorá sa stáva hybnou pre pohyb vody smerom nahor. Spodná a pôdna voda sa tak prostredníctvom vegetácie, najmä vysokej, dostáva naspäť do prízemnej atmosféry, kde sa zráža a formou dažďa uzatvára kolobeh. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prestávky medzi dažďami sa za posledné roky nenápadne ňaťahujú a intenzita zrážok, ak sa nejaké vôbec vyskytnú, je prekvapivo mizivá, na úrovni mrholenia či naopak, v extrémnom prípade až na úrovni možnosti vzniku záplav. Akoby v atmosfére dochádzalo k poruchám kondenzácie a tvorbe či v uvoľňovaní zrážok. Neostáva nám nič iné, len si povzdychnúť: „Sucho je sucho, a keď konečne začne pršať, zasa nevie, kedy prestať“. Ukazuje sa, že v dôsledku intenzívnej zástavby a prestavby povrchu planéty a ako aj terajšieho ľudského spôsobu života sa v krajinách neúmerne zvyšuje výpar a po spádnicích aj samovoľný odtok vody. A to už je záležitosť samotného človeka. Krajiny sú totiž v dôsledku jeho činnosti čoraz viac vyholené od vegetácie a sú stále viac pokryté hydrofóbnym betónom, asfaltom a celkovou zástavbou. Niet sa čo čudovať, že vodná bilancia krajín sa takýmto spôsobom dostáva do negatívneho stavu. U nás vo vnútrozemí často vzniká väčší výdaj vody do atmosféry ako je spätný príjem zo zrážok alebo zo zásob podzemnej vody. Alebo vzniká stav, kedy sa vsakovanie a vyparovanie hocikakou zástavbou rýchlo decimuje. Je však v moci človeka a aj povinnosťou, aby daný stav napravil a planétu vrátil do

stavu „normálnej“ vodnej bilancie. Aby napravil chyby, ktoré aj v minulosti týmto smerom páchal, napríklad aj intenzívnym budovaním odvodňovacích systémov a likvidácie mokradí. O tom však „mocní“ v jednotlivých krajinách neradi počujú a hlasy vedcov pomaly ale iste v hluku výbušných motorov zanikajú. Niektoré chybné kroky, o ktorých si myslím, že zapríčiňujú alebo umožňujú vznikanie dlhotrvajúceho sucha, spomeniem, majú totiž pre krajinu a činnosť človeka v nej mimoriadny význam.

Spomeniem náš prípad terajšieho obhospodarovania pôdy. V iných krajinách môže byť situácia o máličko iná, ale nie až tak dramaticky odlišná. V našom prípade ide predovšetkým o očividnú stratu schopnosti pôdy udržať vodu, o tzv. vododržnosť pôdy. Je to najrozsiahljší prvok podieľajúci sa na celkovom zadržaní vody v poľnohospodársky udržiavanej krajine. Je daná prítomnosťou organických látok v nej. A práve animálne, organické, alebo tzv. zelené či strniskové hnojenie sa vo veľkopošnom zmysle stali neznámym pojmom. Prestalo platiť to, čo vieme, „koľko z pôdy zoberieš, toľko musíš do nej úmerne vrátiť“. Niečo podobné dnes nikoho netrápi (aspoň sa tak na oko zdá) a pôdu obrába vďaka „supermechanizácii“ len hrstka ľudí. Už neplatí, že chlieb si budeme dorábať v „potu tváre“. Dnešný chlieb dorobíme takpovediac div, že nie bez „pohnutia prstom“!

Dvanásťhonové obrábanie pôdy sa cez proces tzv. poľnohospodárskej špecializácie zredukovalo len na „niekoľko“, snáď tri, či štyri honové. U nás, na veľkých plochách a v najproduktívnejšej oblasti prevládajú cez vegetačné obdobia len tri plytko koreniace druhy: obilniny, kukurica a repka olejná. Tie, čiastočne spolu s cukrovou repou, prípadne aj so zemiakmi dominujú. Veľkú časť potravinových produktov preto dovážame, aj tie, ktoré by sme doma hravo dopestovali a dorobili, a možno aj oveľa kvalitnejšie (okatým a jednoduchým príkladom je kapusta, ktorú vraj pre nás pestujú dakde v Poľsku a nie u nás v Stupave). A pritom nevieme, dokedy nám tento stav vydrží a ostávať závislí na iných, nie na schopnostiach a na usilovnosti našich ľudí. Napriek tomu je pôda od dôb kolektívizácie stále viac a viac, priam „vykorisťovaná“ a megalomansky degradovaná! Objavuje sa nebezpečné, len monokultúrne obrábanie. Nevie, čo do pôdy terajší pestovatelia, ale aj majitelia vracajú, ale som presvedčený, že je to menej, ako z nej berú. Ak sa počasie cez vegetačné obdobie vlhkosťne a tepelne len o málo zlepší, výnosy sú aj napriek povedanému vďaka genetickým podmieneným vlastnostiam odrôd priam obrovské, ešte len niekoľko rokov dozaďu nepredstaviteľné. To vytvára väčší, priam obrovský nárok a nápor na pôdu

a určite to nie je zadarmo. Niektori si to musí predsa „odniesť“, kto iný, ak nie pôda? Chýbajú totiž okrem iného hlboké koreniace, tzv. motýľokvitnúce druhy, ktoré sú pôdotvorné, pôdu obohacujú o dusík z atmosféry a vytvárajú v pôde množstvo organickej hmoty. A tri orby do roka sa „scvrkli“ na jednu, tzv. „hlbokú“. Plytká podmiatka, či nasledujúca stredná orba zanikli, dokonca silnie úsilie o pestovanie bez orieb vôbec. Je však pravdou, že podmiatku najnovšie nahradzuje výhodné, rýchle a snáď účinnejšie kyprenie diskovými bránami. Nevie však posúdiť, čo je správne, len viem, že polia sa tak od žatvy do jesennej sejby stačia extrémne zaburiniť, buriny vysemeniť a pôda vysušiť. Podstatné však z hľadiska sucha je skutočnosť, že všetko po zasiatí ozimín sa rieši až v nasledujúcom vegetačnom období, a to intenzívnou chemizáciou. Ona zatlačila do úzadia aj medziriadkové kyprenie pôdy kukurice a ostatných okopanín. Spätný odraz spočíva v negatívnom vplyve na celkový život pôdy a na všetko, čo s tým súvisí. Teda aj na schopnosť pútať vodu a minerálie. V pôde je nespočetné množstvo mikroskopických organizmov (pôda je predsa živý organizmus, nie je len obyčajnou „zeminou“) a nedá sa uveriť, žeby postreky z roka na rok používané nezasiahli aspoň väčšinu z nich. Všetko sú to inhibičné, teda brzdiace rast a dýchanie rastlín a živočíchov pôsobiacie látky. Preto si myslím, že je tu čas si priznať skutočnosť, že z pôdy sa postupne vplyvom terajšieho človeka stáva neživá minerálna substancia. Treba hľadať iné spôsoby boja proti burinám (starí a šikovní gazdovia to riešili úspešne počtom orieb, okopávaním a plečkovaním). Varovné je i to, že zisk z pôdy narastá a starostlivosť o ňu klesá. A tie dve orby, ktoré som spomenul, chýbajú, jednak v eliminácii jarných a letných efemérnych burín, v prevzdušnení pôdy, v boji s hľadavcami a v neposlednom rade v šetrení s pôdnou vlhkosťou. Terajší spôsob poľnej výroby je tak z pohľadu vodnej bilancie pôdy vlastne „výsmechom“ pôdy. A to som ešte nespomenul devastačný vplyv ťažkej obrovitej mechanizácie na vsakovanie vody do pôdy a celkový jej význam vo vodnej bilancii krajiny. A tak po poliach ťaháme, div že nie kompletne a ťažké „fabriky“. Učili nás, že ušľapávanie pôdy vytvára pod ornícou menej priepustnú vrstvu a tá spomaľuje prienik vody oboma smermi, „hore – dolu“. Zdálo by sa, že ide o maličkosť, ale nie, dôsledok je veľký. Dakedy sa preto pri orbe propagovalo aj podrývanie pod ornícou a nepoznáme príčinu, prečo sa od toho upustilo. Okrem uvedeného treba pripomenúť, že všetky negatíva sa v prírode sumujú a na naše okolie pôsobia integrovane. Z toho istého dôvodu nemožno obísť ani priamy či nepriamy vplyv tak

hustej leteckej a pozemnej dopravy na tvorbu a priebeh počasia. O nej možno v súvislosti so suchom hovoriť len a len v negatívnom zmysle. Predovšetkým v takom rozsahu, v akom ju človek praktizuje. Myslím si, že ide o reálnu silu (len nad Európou sa uvádzajú neuveriteľné čísla o momentálnej prítomnosti lietadiel nad našimi hlavami), ktorá môže prinajmenšom zvrátiť doterajšie pravidelné striedania ročných období, narušiť „tradičné“ prúdenia a smery vetrov a postupne na Zemi spôsobiť až príliš neprirodzené negatívne podmienky.

Skúsenosti z predošlého obdobia naznačujú, že organizácia a začleňovanie ornej pôdy do optimálnych celkov zaškripalo najviac ešte v dobe násilnej kolektívizácie a neodborného sceľovania pôdy. Všetko, čo súviselo s pôdou, sa do značnej miery bagatelizovalo a bagatelizuje sa dodnes. Pozabudlo sa okrem šetrenia s pôdnym fondom napríklad aj na prísnejšie definovanie optimálnej veľkosti parciel a jej nutné ohraničovanie nízkou či vysokou vegetáciou. Nakoniec aj stromoradia pri cestách často musia ustúpiť požiadavkám „veľkej mechanizácie“ a nie naopak.

V dôsledku toho sa krajina stala mimoriadne vetrateľnou, eróziónejšou, suchšou a dodnes tento stav platí. Pôda sa dnes v dôsledku pôsobenia sucha a vetra častejšie dvíha a odnáša z miesta na miesto. Očividne jej chýba tmeliaci účinok humusu, fyzikálne a iné, vodu zadržávajúce vlastnosti. Zvrátiť tento stav je dlhodobá záležitosť, je rozhodne dlhšia, ako jej navodenie.

Ján Navara

AUGUST 1968 MOJIMI OČAMI

V týchto dňoch vrcholia prípravy osláv 75. výročia SNP v Banskej Bystrici. Zúčastnia sa ich aj priami účastníci, ktorí so zbraňou v ruke bojovali proti fašizmu. Nasadzovali vlastný život za slobodu. S pietou na nich spomínajme. Tieto udalosti som prežívala ako žiačka. Odohrávali sa ďaleko od nášho kraja, rodičia o tom nerozprávali a učitelia nám o tom málo hovorili. Príbeh, ktorý vám rozpoviem, som prežívala ako vydatá žena, matka troch detí.

Pred očami sa mi premietajú obrazy z 21. augusta 1968. Ráno som sa zobudila do zahmleného rána. Nakrémila som domáce zvieratá, prichystala deťom raňajky a zapla rádio. Hlásateľ oznámil, že končia vysielanie, lebo budovu Slovenského rozhlasu obsadili cudzie vojská. Myslela som si, že je to úryvok z rozhlasovej hry k výročiu SNP. Nakoľko mi chýbali potraviny, zobrala som deti do blízkeho obchodu (u Jadroňa). Pred obchodom stálo plno žien s deťmi. Nikto nevedel, prečo neprišiel objednaný tovar. Po dlhom čakaní konečne prišiel šofér, ktorý rozvážal chlieb

a pečivo. Oznámil nám, že v Bratislave sa strieľa a rozvoz tovaru nie je možný. Keď sme sa vrátili domov, rozhodla som sa, že niečo upečiem. Zarobila som na osúchy. Nakoľko som chcela urýchliť kvasenie cesta, položila som porcelánovú misku na platňu variča a vyšla som na ulicu medzi susedky. Zrazu veľká rana, miska praskla a cesto sa rozlialo po zemi. Celá nešťastná som ešte našla kúsok chleba, ktorý som deťom omastila. Zapla som znovu rádio, z ktorého zaznelo vyhlásenie Československého rozhlasu v Prahe, že 21. augusta 1968 v skorých ranných hodinách vojská ZSSR, Maďarska, Poľska, Rumunska a NDR napadli ČSSR.

Predstavitel štátu vyzýval občanov, aby sa nezdržovali na uliciach a zachovali pokoj. Bola som veľmi netrepezlivá, lebo manžel sa nevrátil z rannej smeny, kde pracoval ako elektrikár v Slovenských elektrárňach. Prišiel až ráno a povedal mi, aké ťažké bolo medzi tankmi dostať sa na autobusovú stanicu. Vedela som, aké je tam nebezpečenstvo. Z ďalších správ sme sa dozvedeli, že našich pop-

redných predstaviteľov štátu zobrali ako rukojemníkov do Moskvy. Bol medzi nimi I. tajomník KSČ, Alexander Dubček. Bol vyhlásený generálny štrajk. Čakalo sa na rokovanie medzi predstaviteľmi vlád SSR a ČSSR a generálnym štabom vojsk Varšavskej zmluvy.

Ulicami miest prechádzali tanky. Strieľali na bezbranných ľudí, ktorí sa tam nachádzali. Prišla o život aj mladá študentka, ktorá sa im postavila na odpor. Po niekoľkých dňoch sa diplomatickou cestou skončila táto dráma a naši predstavitelia sa mohli vrátiť do svojej vlasti.

Vojsko sa z ulíc stiahlo a obsadilo kasárne. Nastal čas normalizácie. Na čele KSČ stál Alexander Dubček. Život sa vrátil do miest a obcí. Žiaci v septembri nastúpili do školy. Na Bratislavskej lýre v roku 1969 zaznela oslavná pieseň na krásu domoviny „Modlitba pre Martu“. Týmto vzdala hold nevinným obetiam. V tejto hektickej dobe si ani neuvedomujeme, aká krehká je sloboda národa.

Eva Šticová z Obilnej ulice

Vyčarujeme Vám
torty
a koláčiky
na každú príležitosť

PEČENÉ KÚZLO
ČAROVNÉ ZDOBIENIE

0905 919 045 carodielna.slacka Trnavská 117, Bernolákovo

PRÍBEH ÚSPEŠNEJ GYMNASTKY DOMINIKY

Dominika je rodená Bernolákovčanka, ktorá tento rok oslávila 6. narodeniny. Odmalička inklinovala k hudbe a pohybu, keď už v postieľke pri počutí hudby hýbala svojím telíčkom. Keďže bola mimoriadne ohybná a s citom pre tanec, rozhodli sme sa prihlásiť ju ako dva a pol ročnú na latino do Inspira v Ivanke pri Dunaji. Tanec ju veľmi bavil, ale pri každej príležitosti skúšala rôzne gymnastické prvky – kotrmelce, špagáty či priťahovanie nožičky v stoji ku hlave. Začali sme zisťovať, aké sú možnosti gymnastických krúžkov v okolí Bernolákova a prihlásili sme Dominiku do L-activity na Čiernej Vode, kde začala trénovať pod vedením trénerky Lucky Bučkovej. Zhodou okolností Lucka začala trénovať aj v Inspire a tak Dominika mala 3 gymnastické a jeden latino tréning týždenne. Od začiatku nám Lucka zdôrazňovala, že Dominika je veľmi talentovaná. Neskôr sa v L-activity vymenila trénerská pozícia a nová trénerka – Natália nám taktiež niekoľkokrát zdôraznila, že Dominika má na viac a mala by skúsiť profi gymnastický klub. Cez leto 2018 sme dcérku prihlásili na denný kemp do oddielu modernej gymnastiky TJ Rapid Bratislava, kde nastal zlom. Po skončení kempu trénerky počítali s tým, že Dominiku od septembra prihlásime, avšak po rodinnej porade a hlavne vzhľadom na dostupnosť sme sa rozhodli ju neprihlásiť. Všetko sa ale zmenilo koncom roka, kedy sme na dcérke videli, že na tréningoch sa už nemá kam posúvať a tak sme ju predsa len do TJ Rapid Bratislava

prihlásili s nástupom od januára 2019. Trénersky sa jej ujala Sabinka Putzová a tréningy začali dvakrát týždenne po dve hodiny.

Prvá trénerka, Mgr. Lucia Bučková, ktorá trénovala Dominiku od 3,5 do 6 rokov, hovorí: „**Dominiku som od prvej chvíle vnímala ako veľmi talentované, poslušné a cieľavedomé dievčatko. Na každý tréning chodila s radosťou a presvedče-**

ním urobiť všetko tak, ako som ju učila. Nielen to urobiť, ale urobiť to správne. Tým, že je veľmi inteligentná, veľa vecí pochopila z odpozerania a s odskúšaním na svojich chybách, z ktorých sa rýchlo poučila a pochopila, akou cestou má ísť. Nikdy som ju netlačila do ničoho, čo nechcela robiť alebo sa bála. Išli sme krôčik po krôčiku a hlavne s úsmevom. Má v sebe neskutočný cit pre tanec, hudbu, je tvárna, prispôsobivá, rozvážna a aj trochu tvrdohlavá. Som veľmi šťastná, že som mohla Domku a jej skvelých rodičov spoznať, trénovať ju a posunúť ďalej do gymnastického sveta. Budem pozorne sledovať jej úspechy a tešiť sa z nich!“

Druhá trénerka, Sabína Putzová z TJ RAPID BRATISLAVA, trénuje Dominiku od 6 rokov a zo zákulisia nám prezradila: „**Na modernú gymnastiku začínajú dievčatá chodiť už okolo 5 rokov. Je to najideálnejší vek pre štart do tohto športu. Deti v takomto veku začíname učiť tie najzákladnejšie veci, ktoré im poslúžia nielen v modernej gymnastike, ale aj pri akomkoľvek inom športe. V predškolskom veku je tréning vedený hrovou formou a je založený na fyzickej záťaži, kedy kladieme dôraz najmä na všestranný rozvoj všetkých pohybových schopností ako je ovládanie svojho vlastného tela, koordinácia, kondícia či flexibilita. No dievčatá prechádzajú aj tzv. psychickým tréningom, aby sa vedeli napr. vypýtať na toaletu, pozdraviť, keď vkročia do telocvične, ale aj poďakovať trénerovi za tréning, počúvať a vnímať trénera a robiť to, čo im hovoríme, aby mali úctu a rešpekt pred trénerom ... Pri najmenších zvyšujeme záťaž každý polrok. Najmladším stačí na začiatok hodinový tréning, raz do týždňa, no každý polrok im zvyšujeme nielen tréningy, ale aj fyzickú záťaž. V modernej gymnastike sa kladie veľký dôraz na hlbokú pohyblivosť, a to hlavne bedrových kĺbov a chrbtice. Cviky, pri ktorých s dievčatami precvičujeme práve pohyblivosť a flexibilitu, sú častokrát pre ne tou najťažšou fázou tréningu. Preto je dôležité dievčatám v tomto veku často pripomínať a vysvetľovať dôležitosť cvičení, motivovať ich a brať to aj z tej zábavnej stránky. Keďže v tomto náročnom, ale krásnom športe sú niektoré cviky na hranici hypermobility, je u detí dôležitá pravidelná návšteva svojich lekárov. Nesmie sa zanedbať ani správna regenerácia a posilňovacie cvičenia všetkých svalových skupín.“** Trénerka Putzová o Dominike povedala: „**Myslím si, že Dominikinou najsilnejšou stránkou je talent. Mnoho vecí, ktoré sa učíme na tréningoch, sú pre ňu prirodzené, a preto sa učí veľmi rýchlo. Vie veľmi dobre ovládať svoje telo, koordináčne zvláda spájanie jednotlivých pohybových**

celkov a dokonca ich vie dobre zladať s hudbou. Dominikina perspektíva je veľká, pretože je to vnímavé a cieľavedomé dievča, ktoré ak má cieľ a motiváciu, vydá zo seba maximum, aby to dosiahla. Na súťažiach mi vždy povedala, ako veľmi chce vyhrať. Zacvičila „čisto“ zostavu a dosiahla svoj cieľ.“

V marci 2019 Dominiku čakala prvá súťaž RAPID GYM CUP 2019 s medzinárodnou účasťou, kde vo svojej kategórii skončila na štvrtom mieste z dvanástich súťažiacich. Hneď o dva týždne bola nominovaná na ďalšiu súťaž, tentokrát v Brne – SPRING CUP 2019, kde prekvapivo v silnej českej konkurencii zvíťazila. Ďalšia súťaž - RAPIDÁČIK, tentokrát klubová, bola na Deň detí a bola to generálka na ďalšiu veľmi dôležitú súťaž. Dominika skončila druhá, ale motivácia pred blížiacou sa súťažou bola mimoriadne vysoká. Hneď ďalší víkend sa konala súťaž – O POHÁRIK Bratislavy „Memoriál Márie Kuklišovej“. Prihlásených v našej kategórii bolo až sedemnášť detí, preto naše očakávania boli so slovami „stačí nám prvá desiatka“. Veľká radosť a slzy dojatia nastali pri vyhlasovaní výsledkov - prvé miesto- Dominika Máziková. Aj počas leta a prázdnin Dominika doma poctivo trénovala, pretože v auguste ju čakala ťažká súťaž v Budapešti – GRACIA CUP 2019, kde sa zúčastnili gymnastky z rôznych kútov sveta. V konkurencii z Ukrajiny, Maďarska a Slovenska Dominika opäť zvíťazila. Za úspešnú reprezentáciu v modernej gymnastike starosta Richard Červienka ocenil talentovanú Bernolákovčanku Dominiku Mázikovou Cenou starostu obce.

Držte Dominike palce.
Tomáš Mázik

Našej obci robia skvelú reklamu aj futbalisti ŠK Bernolákovo. Aktuálne účinkujú v tretej najvyššej slovenskej súťaži. Svoje domáce zápasy hrajú v Športovom areáli Jána Popluhára. Prinášame vám kompletný rozpis súbojov v jesennej časti ročníka 2019/2020.

Nedávno sa krásneho okrúhleho jubilea dožil tréner ŠK Bernolákovo Ján Čsefalvay, ktorému jeho zverenci pripravili aj milé prekvapenie.

zdroj facebook sk.bernalakovo

PREHĽAD ZÁPASOV

11.8., 17:30

ŠK BERNOLÁKOVO – FC MALACKY

17.8., 17:00

ŠK BÁHOŇ - ŠK BERNOLÁKOVO

25.8., 17:00

ŠK BERNOLÁKOVO – SFC KALINKOVO

4.9.

MFK RUSOVCE – ŠK BERNOLÁKOVO

8.9., 16:30

ŠK BERNOLÁKOVO – FK RAČA

15.9., 16:30

ŠK BERNOLÁKOVO – TJ ROVINKA

18.9., 16:30

LOK. DEVÍNSKA NOVÁ VES - ŠK BERNOLÁKOVO

22.9., 16:00

ŠK BERNOLÁKOVO – ŠK TOMÁŠOV

29.9., 16:00

FK SLOVAN MOST PRI BRATISLAVE - ŠK BERNOLÁKOVO

6.10., 15:30

ŠK BERNOLÁKOVO - FK SLOVAN IVANKA PRI DUNAJI

12.10., 15:30

FK INTER BRATISLAVA - ŠK BERNOLÁKOVO

20.10., 15:00

ŠK BERNOLÁKOVO – MŠK SENEC

26.10., 14:00

PŠC PEZINOK - ŠK BERNOLÁKOVO

3.11., 13:30

ŠK BERNOLÁKOVO - OFK DUNAJSKÁ LUŽNÁ

10.11., 13:30

FC ROHOŽNÍK - ŠK BERNOLÁKOVO

Nechceš tráviť hodiny v zápche do/z Bratislavy?

Príď pracovať do Ivanky pri Dunaji, sme na skok od železničnej stanice.

Pracovná pozícia:	Technik/Technička
Pracovná náplň:	Overovanie a kalibrácia meračov tepla a vodomero, práce v zmysle predmetu činnosti spoločnosti.
Požiadavky na zamestnanca:	<ul style="list-style-type: none"> - stredoškolské vzdelanie - elektrotechnické alebo strojárské vzdelanie výhodou /nie je však vôbec podmienkou/ - počítačové znalosti: - bežný užívateľ PC, Excel, Word, internet, - databázy spoločnosti - bezúhonnosť, spoľahlivosť, flexibilita, vysoké pracovné nasadenie, flexibilita, schopnosť zvládať stres, pracovať v kolektíve aj samostatne - vodičský preukaz typu B výhodou - životopis poslať mailom, následne osobný pohovor
Ponúkaný plat:	skúšobná lehota 3 mesiace: 680 € v hrubom, po skúšobnej 850 € v hrubom
Termín nástupu:	dohodou
Druh pracovného pomeru:	hlavný, flexibilná pracovná doba – 8,5 hodiny denne
Pracovná doba	Pondelok – piatok, 8,5 hodiny denne , flexibilný čas začiatku pracovnej doby (príchod do práce podľa voľby zamestnanca v čase od 6:00 do 8:00, odchod primerane podľa príchodu do práce o 8,5 hodiny)
Prevádzka spoločnosti	Nádražná 34, 900 28 Ivanka pri Dunaji (miesto výkonu práce)
Predmet činnosti spoločnosti:	Metrologické služby, meracia a regulačná technika, energetické služby.
Web stránka:	www.bmsm.sk
Kontakt na personálne oddelenie:	M - 0918 537 544, 545; PL 02/40 20 80 91 ekonom@bmsm.sk, asistent@bmsm.sk

Nepredajné. Vydáva Obecny úrad Bernolákovo v náklade 3 000 výtlačkov. Redakčná rada: Katarína Barošová, Marta Kucerová, Andrea Grebečiová, Jakub Hanic. Fotografia na titulke: Adam Simandel. Fotografia v záhlaví titulky: Miro Pochyba.

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte elektronicky na adresu casopisbernalak@gmail.com alebo odovzdajte osobne na Obecnom úrade alebo v Kultúrnom dome do **25. 11. 2019** Registrované Okresným úradom Senec pod č. OÚ SC – 4/98